

fuldkommen Forstaaelse om, hvilken den Ordning var, der tilsigtedes, og hvilken den Ordning var, der gennemførtes. Jeg anseer det for fuldkommen klart og hævet over enhver som helst Tvivl, at man aldrig nogenstinde dengang har kunnet tænke sig, at § 2 i Indskrænkingsloven skulde kunne bruges til eensidigt at tage en saadan Beslutning som den, man nu vil have, thi det er det Standpunkt, hvorpaa den ærede Ordfører, ifølge hans Ord, med Bemærkning fra de andre Herrer Medforslagsstillere, altsaa samtlige de Herrer have stillet sig, at de ikke alene sige, at disse Anliggender kunne omlægges ved Lov — thi derom ere Alle enige, at det i Grundlovsindskrænkningens § 2 nævnte Omraade kan forandres ved Lov —, men de sige udtrykkeligt, idetmindste har den ærede Ordfører sagt det, at det skulde kunne ske af Rigsdagen alene og eensidigt, uden at der paa nogen Maade er Tale om, at der fra Rigsraadets Side udfordres nogen Beslutning, der i saa Henseende godkjender, hvad der skeer. Det er med stor Styrke af den ærede Ordfører for Forslagsstillerne gjort gjældende, ikke alene, at et saadant Samtykke fra Rigsraadet ikke behøves, nei, han har endog sagt os, at det ikke kan gives, han har af Ordene i § 19 i Forfatningen af 18de November 1863 og den tilsvarende Paragraph i Forfatningen af 1855 villet deducere, at der ikke engang kan findes en Form for et saadant Samtykke. Han har udtrykkeligt sagt, at vel var der ogsaa en anden Grund, nemlig at det vilde være høist misligt, om et saadant Samtykke fra Rigsraadets Side skulde gives samtidsigt med, at Samtykket fra Rigsdagen blev givet ved simpel Lov, thi saa fremkom der den Abnormitet, at det paa det ene Sted blev givet ved simpel Lov og paa det andet Sted ved en Grundlovsbestemmelse; men han sagde os tillige, at det for ham ikke var det Afgjørende; han erkjendte, og jeg troer med fuld Føie, at den Afvigelse, der i saa Henseende findes Sted, idet nemlig en Grundlovsforandring efter Forfatningen af 18de November 1863 eller tidligere Forfatningen af 2den October 1855 kunde ske paa en langt simplere Maade end efter Grundloven af 5te Juni 1849, ialtfald ikke har saa Meget at betyde. Hvad han derimod lagde ganske særdeles Vægt paa,

hvad han sagde var et Argument, som var tilintetgjørende og aldeles afgjørende for, at der ikke kunde være Spørgsmaal om nogen som helst anden Fortolkning, var det, at det overhovedet skulde være ganske umuligt at finde nogen som helst Form, hvorunder Rigsraadet skulde kunne give Samtykke til, at Anliggender fra det sælles Omraade bleve henlagte til det særlige. Hvad nu dette tilintetgjørende Argument angaaer, da skal jeg tillade mig at sige, at det naturligtvis ikke er min Sag saaledes hen i Luften at formulere en Form, hvorunder et saadant Samtykke kunde gives, men saameget skal jeg allerede paa dette Sted sige, at vi have gjort saamange Erfaringer om, hvorledes man kan lempe mellem to Forsamlinger; vi have i denne Sal forhandlet altfor mange Sager af den Art, til ikke at vide, at der er baade een og to og flere Maader, hvorpaa et saadant Samtykke kunde gives. Skulde det endelig komme derpaa an, skulde dette virkelig under de fortsatte Forhandlinger blive opstillet som noget Beviis og virkelig for Nogen være beviseende, da skulde jeg endelig ogsaa være rede til at nævne Exempler paa, hvorledes man skulde formulere en saadan Beslutning, men jeg kan, som sagt, ikke for Alvor troe, at nogen virkelig skulde mene dette.

Hvad der imidlertid er det Afgjørende, mine Herrer! er, at det forekommer mig, at Ingen kan være af den Mening, at det skulde kunne gaae an at stille sig alene paa et saadant Lovfortolknings Standpunkt, at man troede, at man blot havde at gøre med Ord, med Ord uden Mening, med Ord, som stride mod den Mening, med Hensyn til hvilken Alle, baade førend Loven blev givet, da den blev givet og saalænge den er brugt, have været enige om, at det var Lovens sande Mening. Hvad altsaa denne første Hovedsætning angaaer, den Paastand, der er gjort gjældende af de ærede Forslagsstillere igjennem deres Ordfører, at de skulde staae paa Lovlighedens Grund, da holder jeg for mit Vedkommende mig fuldkommen overbevist om, det er min personlige Mening, Andet kan det naturligtvis ikke være, at de befinde sig paa Ulovlighedens Grund, og at de, naar de sige, at de henlægge disse Anliggender ved Lov, da ville begaae et Noe, da er det Selvtægt, de ville